

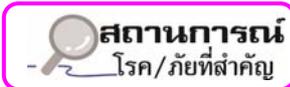

รายงานการเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาประจำสัปดาห์
Weekly Epidemiological Surveillance Report, Thailand

ปีที่ 42 ฉบับที่ 43 : 4 พฤศจิกายน 2554

Volume 42 Number 43 : November 4, 2011

สำนักโรคระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข / Bureau of Epidemiology, Department of Disease Control, Ministry of Public Health

สถานการณ์ผู้เสียชีวิตที่เกี่ยวข้องกับอุทกภัยและโคลนถล่ม ณ วันที่ 21 ตุลาคม 2554

✉ outbreak@health.moph.go.th

กลุ่มตอบโต้สถานการณ์โรคและภัยสุขภาพ สำนักโรคระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค

สำนักโรคระบาดวิทยาได้รับแจ้งเบื้องต้นจากสถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ กระทรวงสาธารณสุข ศูนย์ปฏิบัติการรองรับเหตุฉุกเฉิน กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย และแหล่งอื่น ๆ (สำนักงานป้องกันควบคุมโรค สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ และโรงพยาบาล) พบว่า ตั้งแต่เริ่มมีน้ำท่วมช่วงวันที่ 25 กรกฎาคม - 21 ตุลาคม 2554 ได้รับรายงานผู้เสียชีวิตจากเหตุอุทกภัยและโคลนถล่มทั้งสิ้น 399 ราย จาก 40 จังหวัด จังหวัดพิจิตรมีรายงานผู้เสียชีวิตมากที่สุด 50 ราย รองลงมา ได้แก่ นครสวรรค์ 45 ราย และพระนครศรีอยุธยา 35 ราย ตามลำดับ (ตารางที่ 1)

ในช่วง 2 สัปดาห์ที่ผ่านมา (วันที่ 8 - 21 ตุลาคม 2554) มีรายงานผู้เสียชีวิตเพิ่มขึ้น 45 ราย เสียชีวิตระหว่างวันที่ 8-14 ตุลาคม 2554 จำนวน 33 ราย และเสียชีวิตระหว่างวันที่ 15-21 ตุลาคม 2554 จำนวน 12 ราย โดยได้รับรายงานสูงสุดจากจังหวัดอยุธยา 9 ราย ชัยนาท 7 ราย สระบุรี 5 ราย พิจิตร สิงห์บุรี และอุบลราชธานี จังหวัดละ 3 ราย (ตารางที่ 1)

เมื่อพิจารณาสาเหตุของการเสียชีวิต พบว่า ส่วนใหญ่เกิดจากการจมน้ำ (ร้อยละ 86.2) รองลงมา ได้แก่ ดินถล่มทับ (ร้อยละ

5.3) ไฟฟ้าดูด (ร้อยละ 5.7) ต้นไม้ทับ/ซับรถชนต้นไม้ (ร้อยละ 0.8) และอื่น ๆ (ร้อยละ 2.0) ทั้งนี้ในสองสัปดาห์ที่ผ่านมา พบว่า มีสาเหตุจากการจมน้ำ ไฟฟ้าดูด และอื่น ๆ ซึ่งที่น่าสนใจ คือ มีรายงานผู้เสียชีวิตจากการถูกงูกัดซึ่งไม่เคยมีรายงานมาก่อนในเหตุการณ์น้ำท่วมครั้งนี้ และเมื่อดูสัดส่วนของสาเหตุการเสียชีวิตในสองสัปดาห์ที่ผ่านมาพบว่าการเสียชีวิตจากไฟฟ้าดูดเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับข้อมูลในภาพรวม (ตารางที่ 2)

ส่วนในกลุ่มผู้เสียชีวิตจากการจมน้ำสาเหตุหลักยังคงเกิดจากการหาปลา เมาสุรา เรือพลิกคว่ำ และเล่นน้ำ

ผู้เสียชีวิตส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 77.9 โดยพบอายุต่ำสุด 6 เดือน สูงสุด 94 ปี มัธยฐาน 48 ปี กลุ่มอายุที่พบสูงสุดคือ 40-49 ปี (ร้อยละ 21.5) ตามด้วย 50-59 ปี (ร้อยละ 17.9) และ 60-69 ปี (ร้อยละ 11.4) ตามลำดับ และผู้เสียชีวิตในช่วง 2 สัปดาห์หลัง มีสัดส่วนของผู้สูงอายุมากขึ้น (ร้อยละ 34.1) เปรียบเทียบกับข้อมูลในภาพรวม (ร้อยละ 27.2)

ข้อมูลผู้เสียชีวิตจากไฟฟ้าดูด

จากข้อมูลผู้เสียชีวิตที่เกิดจากไฟฟ้าดูด หรือสงสัยว่า มีไฟฟ้าดูดทั้งหมด จำนวน 23 ราย อัตราส่วนหญิงต่อชาย เท่ากับ

◆ สถานการณ์ผู้เสียชีวิตที่เกี่ยวข้องกับอุทกภัยและโคลนถล่ม ณ วันที่ 21 ตุลาคม 2554	673
◆ สถานการณ์โรคเลปโตสไปโรสิส ระหว่างเดือนมกราคม-ตุลาคม 2554	678
◆ คำแนะนำเรื่องความปลอดภัยด้านอาหารในศูนย์พักพิง/ศูนย์อพยพ	680
◆ สรุปการตรวจข่าวการระบาดของโรคในรอบสัปดาห์ที่ 43 ระหว่างวันที่ 23 - 29 ตุลาคม 2554	681
◆ ข้อมูลรายงานโรคเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาประจำสัปดาห์ที่ 43 ระหว่างวันที่ 23 - 29 ตุลาคม 2554	683

วัตถุประสงค์ในการจัดทำ

รายงานการเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาประจำสัปดาห์

1. เพื่อให้หน่วยงานเจ้าของข้อมูลรายงานเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา ได้ตรวจสอบและแก้ไขให้ถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
2. เพื่อวิเคราะห์และรายงานสถานการณ์โรคที่เป็นปัจจุบัน ทั้งใน และต่างประเทศ
3. เพื่อเป็นสื่อกลางในการนำเสนอผลการสอบสวนโรค หรืองานศึกษาวิจัยที่สำคัญและเป็นปัจจุบัน
4. เพื่อเผยแพร่ความรู้ ตลอดจนแนวทางการดำเนินงานทางระบาดวิทยาและสาธารณสุข

คณะที่ปรึกษา

นายแพทย์สุชาติ เจตนเสน นายแพทย์ประจักษ์ ภูนาต
นายแพทย์ธวัช จายนีโยธิน นายแพทย์ประเสริฐ ทองเจริญ
นายแพทย์คำนวณ อึ้งชูศักดิ์ นายสัตวแพทย์ประวิทย์ ชุมเกษียร
นายองอาจ เจริญสุข

หัวหน้ากองบรรณาธิการ : นายแพทย์ภาสกร อัครเสวี

บรรณาธิการประจำฉบับ : ปริมาต ตักดีศิริสัมพันธ์

บรรณาธิการวิชาการ : แพทย์หญิงพวงมา นศิริอารยาภรณ์

กองบรรณาธิการ

ปริมาต ตักดีศิริสัมพันธ์ สิริลักษณ์ รัชเมศวร์ พงษ์ศิริ วัฒนาศุภกิตต์
กรรณิการ์ ทมอณพเทียม

ฝ่ายข้อมูล

สมาน สุขุมภรณ์รัตน์ พัชรี ศรีหมอก
น.สพ. ธีรศักดิ์ ชักนำ สมเจตน์ ตั้งเจริญติลาป

ฝ่ายจัดส่ง : พูนทรัพย์ เปียมณี เขิดชัย ดาราแจ้ง

ฝ่ายศิลป์ : ประมวล ทุมพงษ์

สื่ออิเล็กทรอนิกส์ : ปริมาต ตักดีศิริสัมพันธ์

ประชาสัมพันธ์

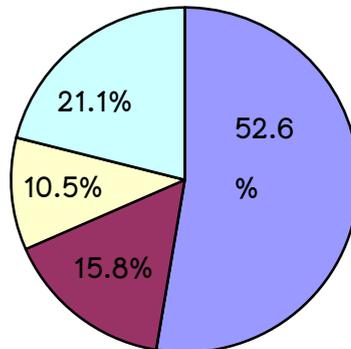
เรียน สมาชิก wesr ทุกท่าน

สำนักโรคระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข ร่วมกับ ASEAN Plus Three Countries ในการเผยแพร่ข้อมูลผ่านทางเว็บไซต์ของ ASEAN+3 (www.aseanplus3-aid.info) เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารด้านโรคอุบัติใหม่ การระบาดของประเทศไทย จึงขอเชิญสมาชิกทุกท่าน หากมีผลงานต้องการเผยแพร่ เช่น การสอบสวนโรคระบาด เป็น Abstract / ไฟล์ฉบับสมบูรณ์ (** ต้องเป็นภาษาอังกฤษทั้งหมด**) ในรายงานมีแผนภูมิ/กราฟ/รูปภาพได้ (แนบไฟล์ต้นฉบับภาษาไทยมาด้วยได้)

*****กรุณาส่งไปที่อีเมล borworn67@yahoo.com *****

โดยใส่ Subject อีเมลล์ว่า: For ASEAN publishing เพื่อผู้รับผิดชอบจะได้คัดผลงานของท่านไปเผยแพร่ในหมู่ประเทศอาเซียนต่อไป

1 ต่อ 1.5 อายุอยู่ระหว่าง 16-79 ปี มีพื้นฐานอายุ 50 ปี ผู้เสียชีวิตกระจายอยู่ใน 14 จังหวัด พบสูงสุดที่พระนครศรีอยุธยา 4 ราย รองลงมา คือ ลพบุรี 3 ราย ส่วนจังหวัดอื่น ๆ พบจังหวัดละ 1-2 ราย โดยมีรายงานการเสียชีวิตระหว่างวันที่ 3 สิงหาคม - 18 ตุลาคม 2554 ทั้งนี้ข้อมูลนี้ยังไม่รวมข่าวการเสียชีวิตด้วยไฟฟ้าดูดจากจังหวัดนนทบุรี 9 ราย เนื่องจากยังอยู่ระหว่างการขอรายละเอียดการยืนยันสาเหตุการเสียชีวิตจากหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง

- สัมผัสปลั๊ก สวิตช์ไฟฟ้า หรืออุปกรณ์ไฟฟ้า
- สัมผัสอุปกรณ์ที่เป็นโลหะ
- สัมผัสไม้ที่พาดสายไฟ
- ไม่สามารถระบุต้นเหตุได้

หมายเหตุ ไม่รวมผู้ที่ยังไม่มีรายละเอียดข้อมูล 4 ราย

รูปที่ 1 สาเหตุการเกิดไฟฟ้าดูดในกลุ่มผู้เสียชีวิตที่เกี่ยวข้องกับ อุทกภัยและโคลนถล่มในประเทศไทย จากข้อมูลผู้เสียชีวิตสะสม ระหว่างวันที่ 25 กรกฎาคม - 21 ตุลาคม 2554

สำหรับปัจจัยที่ผู้เสียชีวิตเข้าไปเกี่ยวข้อง และอาจเป็นต้นเหตุที่ทำให้ไฟฟ้าดูด หลังจากตัด 4 รายที่ยังไม่มีรายละเอียดข้อมูล ส่วนที่เหลือทั้งหมด 19 ราย เกิดจากต้นเหตุที่เกี่ยวข้องกับการสัมผัสปลั๊ก หรือสวิตช์ไฟฟ้า หรือเดินเข้าไปใกล้อุปกรณ์ไฟฟ้าจำนวน 10 ราย (ร้อยละ 52.6) เช่น ลูญน้ำไปเปิดไฟทางสาธารณะ ลูญน้ำไปถอดปลั๊กไฟฟ้าใต้ถุนบ้าน แขนงน้ำขณะเสียบปลั๊กชาร์ตโทรศัพท์มือถือ ไปดูเครื่องปั้มน้ำ หรือพยายามขยับตู้เย็นให้พ้นน้ำที่ท่วม เป็นต้น เกี่ยวข้องกับวัสดุหรืออุปกรณ์ที่เกี่ยวกับโลหะจำนวน 3 ราย (ร้อยละ 15.8) เช่น พายเรือเหล็กไปเก็บของบริเวณบ้าน เปิดประตูลูกกรงเหล็กภายในบ้าน เป็นต้น นอกจากนี้ ยังพบว่า มีการเอากิ่งไม้หรือไม้พายพาดโดนสายไฟนอกบ้าน อีก 2 ราย (ร้อยละ 10.5) คือ เป็นผู้ที่พายเรือแล้วไม้พายพาดไปโดนเสาไฟ และผู้ที่เดินลูญน้ำท่วมไปนำกิ่งไม้ที่พาดสายไฟบนหลังคาบ้านออก และมีผู้ป่วยที่เสียชีวิตในบ้านที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับอุปกรณ์ใด ๆ หรือไม่ สามารถระบุต้นเหตุได้ จำนวน 4 ราย (ร้อยละ 21.1) เช่น เดินอยู่ในบ้านแล้วหมดสติ กอดเสาในบ้าน หรือออกไปรอบบริเวณบ้าน

ตารางที่ 1 จำนวนผู้เสียชีวิตที่เกี่ยวข้องกับอุทกภัยและโคลนถล่มในประเทศไทย แยกรายจังหวัดในช่วง 2 สัปดาห์ที่ผ่านมาและจำนวนผู้เสียชีวิตสะสม ระหว่างวันที่ 25 กรกฎาคม - 21 ตุลาคม 2554

จังหวัดที่มีรายงานผู้เสียชีวิต	จำนวนผู้เสียชีวิตรายใหม่ระหว่างวันที่ 8-21 ต.ค. 2554	จำนวนผู้เสียชีวิตสะสม รายจังหวัดระหว่างวันที่ 25 ก.ค. - 21 ต.ค. 2554
พิจิตร	3	50
นครสวรรค์	2	45
พระนครศรีอยุธยา	9	35
ปราจีนบุรี	2	23
ลพบุรี	0	21
สิงห์บุรี	3	20
ชัยนาท	7	19
พิษณุโลก	1	19
สุโขทัย	1	18
เชียงใหม่	0	14
สระบุรี	5	12
ชัยภูมิ	0	8
แพร่	0	8
อุบลราชธานี	3	8
อุดรดิตต์	0	8
กำแพงเพชร	1	7
ขอนแก่น	1	7
แม่ฮ่องสอน	0	7
อุทัยธานี	1	7
เพชรบูรณ์	0	6
สุพรรณบุรี	0	6
อ่างทอง	2	6
ฉะเชิงเทรา	0	5
มหาสารคาม	1	4
ร้อยเอ็ด	0	4
สระแก้ว	0	4
กาฬสินธุ์	0	3
ชลบุรี	0	3

จังหวัดที่มีรายงาน ผู้เสียชีวิต	จำนวนผู้เสียชีวิตรายใหม่ ระหว่างวันที่ 8-21 ต.ค. 2554	จำนวนผู้เสียชีวิตสะสม รายจังหวัด ระหว่างวันที่ 25 ก.ค. - 21 ต.ค. 2554
ปทุมธานี	1	3
อำนาจเจริญ	0	3
ตาก	0	2
นครนายก	0	2
นครพนม	0	2
นครปฐม	2	2
พังงา	0	2
ลำปาง	0	2
ตราด	0	1
ยโสธร	0	1
สกลนคร	0	1
อุดรธานี	0	1
รวม	45	399

ตารางที่ 2 จำนวนผู้เสียชีวิตที่เกี่ยวข้องกับอุทกภัยและโคลนถล่มในประเทศไทย จำแนกตามสาเหตุการเสียชีวิตในช่วง 2 สัปดาห์ที่ผ่านมา และจำนวนผู้เสียชีวิตสะสม ระหว่างวันที่ 25 กรกฎาคม - 21 ตุลาคม 2554

สาเหตุการเสียชีวิต	จำนวนผู้เสียชีวิตรายใหม่ระหว่าง วันที่ 8-21 ต.ค. 2554	จำนวนผู้เสียชีวิตสะสม ระหว่าง วันที่ 25 ก.ค. - 21 ต.ค. 2554
จมน้ำ	37 (82.2%)	343 (86.2%)
ดินถล่ม	0 (0%)	21 (5.3%)
ไฟฟ้าดูด	6 (13.3%)	23 (5.7%)
ต้นไม้ทับ/ขับรถชนต้นไม้	0 (0%)	3 (0.8%)
อื่น ๆ	2 (4.4%)	8 (2.0%)
รวม	45 (100%)	399 (100%)

หมายเหตุ อื่น ๆ ได้แก่ งูกัด 1 ราย ไฟผ่า 1 ราย ศีรษะกระแทกพื้น 1 ราย และยังไม่ทราบสาเหตุ 5 ราย

สรุป

ยังคงมีผู้เสียชีวิตในพื้นที่อุทกภัยอย่างต่อเนื่องโดยที่สาเหตุหลักยังคงเกิดจากการจมน้ำที่เกี่ยวข้องกับการหาปลา เมาสุรา เรือพลิกคว่ำและเล่นน้ำ อย่างไรก็ตามพบว่า การเสียชีวิตจากไฟฟ้าดูดมีสัดส่วนสูงขึ้น โดยเฉพาะจังหวัดภาคกลาง ซึ่งการที่ทิศทางของอุทกภัยกำลังเข้าสู่พื้นที่เขตเมืองน่าจะทำให้เกิดการเสียชีวิตจากไฟฟ้าดูดมากยิ่งขึ้น เนื่องจากมีหลายพื้นที่ที่ผู้ประสบภัยไม่ยอมอพยพออกจากบ้านแม้ระดับน้ำจะท่วมสูงและพยายามคงการใช้กระแสไฟฟ้า สาเหตุการเกิดไฟฟ้าดูดส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับการไปสัมผัสอุปกรณ์ไฟฟ้าในขณะที่ตัวเปียก หรือสัมผัสกับวัสดุหรืออุปกรณ์ที่เป็นสื่อนำไฟฟ้า เช่น การใช้เรือเหล็ก การเปิดประตูลูกกรงเหล็ก การใช้ไม้หรือไม้พายที่เปียกน้ำไปสัมผัสกับสายไฟหรืออยู่ในรัศมีของอุปกรณ์ไฟฟ้าที่เกิดไฟรั่ว

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการประชาสัมพันธ์สาเหตุการตายในช่วงอุทกภัยแก่ประชาชน โดยเน้นในกลุ่มที่นิยมหาปลาในพื้นที่น้ำท่วมให้ทำด้วยความระมัดระวัง ไม่ลงไปดำน้ำเนื่องจากอาจเจอช่วงที่น้ำเชี่ยวได้ผิวน้ำ หรือเป็นตะคริวเนื่องจากน้ำค่อนข้างเย็น และหากเป็นไปได้ควรสวมเสื้อชูชีพ

2. ควรลดการดื่มสุราเท่าที่จะเป็นไปได้ หรืออย่างน้อยไม่ดื่มโดยไม่จำเป็น เนื่องจากทำให้การทรงตัวไม่ดี เกิดการลื่นล้ม พลัดตกน้ำ หรือการทำกิจกรรมที่เพิ่มความเสี่ยงต่อการเสียชีวิต เช่น กระโดดจากสะพานลงเล่นน้ำ หรือว่ายน้ำข้ามแม่น้ำที่กำลังเชี่ยว
3. ห้ามเด็กเล่นน้ำในบริเวณน้ำท่วม ยกเว้นกรณีที่มีสวมเสื้อชูชีพ
4. งดการออกมาทำกิจกรรมนอกบ้านที่ไม่จำเป็น ส่วนในกรณีที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ควรหาอุปกรณ์ป้องกัน เช่น การสวมเสื้อชูชีพหรืออุปกรณ์อื่น ๆ ที่ใกล้เคียง โดยเฉพาะในกลุ่มที่นั่งเรือ เนื่องจากอาจเจอช่วงที่น้ำเชี่ยวและเกิดเรือพลิกคว่ำ
5. ห้ามใช้และสัมผัสอุปกรณ์ไฟฟ้าทุกชนิดในขณะที่ตัวเปียกชื้น ยืนบนพื้นที่ชื้นแฉะหรือตัวแช่อยู่ในน้ำ
6. กรณีน้ำท่วมบ้าน หากเป็นบ้านชั้นเดียว ให้รีบตัดกระแสไฟฟ้า โดยยกสะพานไฟขึ้น หากมีเวลาควรย้ายสวิตช์ไฟและเครื่องใช้ไฟฟ้าขึ้นที่สูง ห่างจากระดับที่น้ำท่วมถึง พร้อมงดใช้เครื่องใช้ไฟฟ้าอย่างเด็ดขาด
7. หากเป็นบ้าน 2 ชั้น ให้ดำเนินการแยกวงจรไฟฟ้าชั้นบนและชั้นล่างของบ้าน เพื่อปลดตัดกระแสไฟฟ้าบริเวณชั้นล่างของบ้าน และให้ใช้เครื่องใช้ไฟฟ้าที่อยู่ชั้นบนของบ้านเท่านั้น

The screenshot shows the Bureau of Epidemiology website. The main content area is titled "การเฝ้าระวังโรคและภัยในสถานการณ์อุทกภัย" (Disease Surveillance and Situation in Flood THAILAND, 2011). It lists surveillance data for various diseases in 2011, including cholera, dengue fever, and malaria. A sidebar on the right contains links to forums, risk assessment, and other resources. At the bottom, there is a large orange banner with the text "ติดตามการเฝ้าระวังโรคและภัยในสถานการณ์อุทกภัยได้ที่เว็บไซต์ สำนักระบาดวิทยา" (Follow disease surveillance and disaster in flood situation at the website of the Bureau of Epidemiology).